Aika 24.9.2026 klo 17:00 - 18:51

Paikka Teams

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 102	Työjärjestyksen hyväksyminen	3
§ 103	Vastaus valtuustoaloitteeseen/ Valtuustoaloite 8.12.2025 / suojavaatekorvauksen maksaminen varhaiskasvatuksen työntekijöille	4
§ 104	Lausunto Paunun alueen asemakaavan muutokseen / sivistyslautakunta	7
§ 105	Vastaus valtuustoaloitteeseen/ Valtuustoaloite 17.3.2025 Jämsää ja sivutaajamia kehitettävä tasapuolisesti - kyläkoulut säilytettävä	11
§ 106	Ympäristöohjelman päivittäminen / sivistyslautakunnan edustajien valinta ohjausryhmään	14
§ 107	Talouden ja toiminnan toteutuminen sekä riskien arviointi / osavuosikatsaus 1-8/2026 / Sivistystoimiala	16
§ 108	Kaupunginvaltuusto 17.8.2026 § 34 / Talousarvion 2027 ja taloussuunnitelman 2027–2029 laadintaohjeet sekä valmistelua ohjaavan ohjeen muutos koulujen oppilasmäärärajasta / toimenpidealoite	18
§ 109	Sivistyslautakunta / pöytäkirjat	28
§ 110	Tilaisuudet ja tiedoksi merkittävät asiat	29

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Kinnunen Aku	puheenjohtaja	17:00 - 18:51
	Tilkustenmäki Mikko	varapuheenjohtaja	17:00 - 18:51
	Altti Tiina	jäsen	17:00 - 18:51
	Erkkilä Ville	jäsen	17:00 - 18:51
	Pekki Sanna	jäsen	17:00 - 18:51
	Rinne-Lampinen Tiina	jäsen	17:00 - 18:51
	Sarin Ari	varajäsen	17:00 - 18:51
Poissa	Takanen Pertti		
Muu	Leena Kilpeläinen	esittelijä	17:00 - 18:51
	Heidi Röman	pöytäkirjanpitäjä	17:00 - 18:51
	Poti Jorma	kaupunginhallituksen edustaja	17:00 - 18:51
	Nyholm Rainer	kaavoitusinsinööri	17:35 - 17:50

Käsitellyt asiat
102 - 110

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
Todettiin

Allekirjoitukset

Aku Kinnunen
puheenjohtaja

Heidi Röman
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan sähköinen tarkastaminen Jämsässä 29.9.2026.

Tiina Rinne-Lampinen
pöytäkirjantarkastaja

Ville Erkkilä
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirja yleisesti nähtävänä

Tarkastettu pöytäkirja pidetään nähtävillä kaupungin verkkosivuilla www.jamsa.fi 30.9.2026 alkaen.

Työjärjestyksen hyväksyminen

Sivla 24.9.2026 § 102

Jämsän kaupungin hallintosääntö:

- § 147 Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimielin toisin päätä.
- § 148 Toimielin voi esittelijän ehdotuksesta tai puheenjohtajan ehdotuksesta ottaa enemmistöpäätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Päätös Sivistyslautakunta hyväksyi työjärjestyksen.

Vastaus valtuustoaloitteeseen/ Valtuustoaloite 8.12.2025 / suojavaatekorvauksen maksaminen varhaiskasvatuksen työntekijöille

Sivla 24.9.2026 § 103
753/12.00.02/2026

Valmistelu varhaiskasvatusjohtaja Maija Jääskeläinen, puh. 040 5079571

Sosiaalidemokraattinen valtuustoryhmä on jättänyt kaupunginvaltuuston kokouksessa 8.12.2025 aloitteen ”Suojavaaterahan maksaminen varhaiskasvatuksen työntekijöille”. Aloitteen on lisäksi allekirjoittanut myös 12 muuta valtuutettua.

Aloitteessa esitetään, että ”Jämsän kaupunki ottaa käyttöön varhaiskasvatuksen työntekijöille suojavaatekorvauksen, Varhaiskasvatuksen työntekijöiden vaatteet kuluvat ja likaantuvat sekä joka säähän tulee olla sopiva vaatetus. Suojavaaterahaa maksettaisiin työntekijöille, jotka ovat suorassa asiakastyössä. Kaupungin maksama korvaus poistuu, jos vaateraha saadaan neuvoteltua työehtosopimukseen.”

Lisäksi aloitteessa todetaan työntekijöiden kertoneen, että lähes päivittäin heidän vaatteistansa löytyy ruokaa, kuolaa, ym. Aloitteen mukaan ”suojavaatekorvauksen maksaminen toisi helpotuksen vaatekuluihin. Korvauksen suuruus neuvoteltaisiin luottamusedustajan sekä työnantajan kanssa. Monet kunnat ovat ottaneet tämän käyttöön, joten toivomme, että Jämsä ottaisi myös tämän käyttöönsä, tämä olisi samalla arvostuksen osoitus varhaiskasvatuksen työntekijöille.”

Varhaiskasvatuksessa on henkilöstömäärä vuoden 2026 talousarvion mukaan yhteensä 165 henkilötyövuotta, joista jatkuvasti suorassa asiakastyössä on yli 150 (varhaiskasvatuksen opettajat, sosionomit, lastenhoitajat, avustajat ja perhepäivähoitajat) ja osittain suorassa asiakastyössä seitsemän (varhaiskasvatuksen pedagogiset asiantuntijat ja erityisopettajat). Vakituisen henkilöstön lisäksi varhaiskasvatuksessa työskentelee vuosittain vaihtuva määrä henkilöitä määräaikaisissa sijaisuuksissa ja hanketehtävissä.

Keski-Suomen kunnista neljässä (4) maksetaan henkilöstölle suojavaaterahaa, määrä vaihtelee 80 eurosta 150 euroon. Yhdessä pienessä kunnassa työnantaja hankkii suoraan vaatteita, ei maksa rahana ja yhdessä on sisällytetty tasopalkkaan. Kun suojavaateraha maksetaan rahana työntekijälle, se on verotettavaa tuloa.

Aiemmin työehtosopimuksen mukaan on lastehoitajille maksettu työvaaterahaa, mutta tämä kirjaus on poistunut vuosia sitten työehtosopimuksista. KVTES:n mukaan työnantaja on velvollinen kustantamaan työ- ja suojavaatteet työntekijöilleen, mikäli niiden käyttöä vaaditaan työssä. Koska työnantaja ei vaadi yhtenäistä työasua varhaisaksvatuksen työntekijöiltä eikä varhaiskasvatuksessa työskentely edellytä suojavaatteiden käyttöä, ei työnantajan tarvitse kustantaa työvaatteita eikä niiden pesua. Päiväkoteihin on kuitenkin hankittu esim. suojaesiliinoja henkilöstön käyttöön.

Varhaiskasvatuksen työntekijät voivat vähentää verotuksessa palkkatuloistaan tulonhankkimisvähennyksenä 750 euroa (TVL 95 §:n 1 momentin 1 kohta). Tulonhankkimisvähennys on kaikille palkansaajille tulonhankkimismenojen kattamiseksi möynnettävä kiinteäsuuruinen vähennys. Tulonhankkimisvähennyksen myöntäminen ei edellytä, että palkansaajalle olisi todellisuudessa aiheutunut palkkatulon hankkimisesta johtuneita menoja. Jos tällaisia menoja on aiheutunut, niitä voidaan vähentää ansiotulosta vain siltä osin, kuin niiden määrä ylittää tulonhankkimisvähennyksen määrän (TVL 95 §:n 1 momentin 4 kohta).

Vuosien 2025 – 2028 työ- ja virkaehtosopimusneuvottelujen yhteydessä on perustettu määräaikainen työryhmä varhaiskasvatusalan työvaatetuksen ja suojautumisen käytäntöjen selvittämiseen ja mahdollisen suosituksen antamiseen (1.8.2025–30.9.2026). Tuloksista saataneen tietoa vuoden 2027 aikana.

Mikäli suojavaateraha otettaisiin käyttöön, on sen suuruudesta päätettävä ennen talousarvioehdotuksen tekoa. Työntekijäjärjestöjen kanssa on käyty keskustelua asiasta ja heidän esityksensä on 150 euroa/työntekijä/vuosi. Maksettavan suojavaaterahan vaikutus varhaiskasvatuksen talousarvioon olisi euromäärästä (esim. 100 € - 150 €) ja maksuperiaatteista riippuen noin 17.000 – 25.000 euroa vuosittain. Maksuperiaatteissa tulee huomioida ainakin mahdollinen osa-aikatyö ja määräaikaisen työsuhteen vähimmäiskesto suhteessa maksettavaan korvaukseen.

Suojatyövaaterahan maksaminen työntekijöille voisi kuitenkin osaltaan lisätä myönteistä työnantajakuvaa sekä vaikuttaa myös työntekijöiden kokemaan työnhyvinvointiin.

Kaupungissa on voimassa talousohjelma vuosille 2024-2027. Näin ollen kaupungin harkinnassa olevien määrärahojen lisäyksessä tulee käyttää harkintaa. Tässä tilanteessa on perusteltua jäädä odottamaan aiemmin mainittua työryhmän selvitystä ja suositusta asiassa.

Sivistyslautakunta kiittää aloitteentekijöitä asian esille nostamisesta.

Toimivalta, johon päätös perustuu:
Hallintosääntö § 31, lautakuntien ja liikelaitosten johtokunnan tehtävät ja yleinen toimivalta

Ehdotus

Sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen

Sivistyslautakunta hyväksyy vastauksen tehtyyn valtuustoaloitteeseen ja esittää sitä kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle edelleen hyväksymistä varten.

Päätös

Keskustelun aikana Tiina Altti teki esittelijän ehdotuksesta poikkeavan esityksen:

Esitän, että vastauksena tehtyyn valtuustoaloitteeseen sivistyslautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen -valtuustolle, että Jämsän kaupunki sisällyttää vuoden 2027 talousarvioon varhaiskasvatuksen työntekijöiden suojavaaterahan 100 €/ vuosi/henkilö. Tällä pienellä panostuksella lisäämme henkilöstön pito ja vetovoimaa.

Tiina Altin tekemää vastaesitystä kannatti Ari Sarin.

Koska oli tehty esittelijän ehdotuksesta poikkeava kannatettu vastaesitys, asiasta oli suoritettava äänestys. Äänestystavaksi päätettiin nimenhuutoäänestys.

Suoritetussa äänestyksessä esittelijän ehdotus sai nolla (0) ääntä. Tiina Altin tekemä vastaesitys sai kuusi (6) ääntä (Altti Tiina, Erkkilä Ville, Kinnunen Aku, Pekki Sanna, Sarin Ari, Tilkustenmäki Mikko). Tiina Rinne-Lampinen äänesti tyhjää.

Puheenjohtaja totesi äänestyksen tuloksena, että äänin 0-6 sivistyslautakunta päätti hyväksyä Tiina Altin tekemän vastaesityksen.

Päätös:
Sivistyslautakunta esittää vastauksena tehtyyn valtuustoaloitteeseen kaupunginhallitukselle ja edelleen -valtuustolle, että Jämsän kaupunki sisällyttää vuoden 2027 talousarvioon varhaiskasvatuksen työntekijöiden suojavaaterahan 100 €/ vuosi/henkilö. Tällä pienellä panostuksella lisäämme henkilöstön pito- ja vetovoimaa.

Lausunto Paunun alueen asemakaavan muutokseen / sivistyslautakunta

Sivla 24.9.2026 § 104
565/10.02.03/2026

Valmistelijat: palvelupäällikkö Henna Salosyrjä, p. 044 450 6117, hyvinvointikoordinaattori Tiina Riihinen p. 050 384 8523, vapaa-aikapalvelupäällikkö Katja Pohjoismäki p. 040 571 6556

Asemakaavamuutosta on käsitelty työryhmässä: vapaa-aikapäällikkö Katja Pohjoismäki, hyvinvointikoordinaattori Tiina Riihinen, johtava rehtori Soile Kukkonen, perusopetuksen rehtori Antti Manninen ja palvelupäällikkö Henna Salosyrjä.

Kaupunginhallitus päätti kaavamuutoksen vireilletulosta 25.8.2025 § 205. Vireilletulosta kuulutettiin 16.9.2025. Asemakaavan muutosalue sijaitsee Jämsän keskustaajamassa Seppolassa, niin kutsutulla Paunun alueella.

Sivistyslautakunnalta on 7.8.2026 pyydetty lausuntoa Paunun alueen asemakaavan muutosluonnoksista. Lausunnot on pyydetty toimittamaan 2.10.2026 klo 15.00 mennessä.

Kyseisen asemakaavan muuttaminen on tullut ajankohtaiseksi koska alueelle on tarkoitus toteuttaa uusi liikuntahalli. Liikuntahallin toteuttaminen kyseiselle alueelle sijoittuisi tiiviiksi kokonaisuudeksi alueen muiden liikuntapaikkojen yhteyteen. Samalla alueella sijaitsee entuudestaan tekonurmikenttä, tenniskentät, jäähalli ja yleisurheilukenttä. Uuden rakennettavan liikuntahallin suunniteltu koko olisi noin 3000 k-m2.

Hankesuunnittelun yhteydessä on päädytty tarkastelemaan kahta eri sijoituspaikkaa liikuntahallille Paunun alueella. Kaavamuutoksen laadinnan osalta katsottiin myös hyväksi toimintatavaksi laatia kaksi erilaista kaavaluonnosta, joissa on tutkittu kaksi eri sijoituspaikkaa liikuntahallille. Asettamalla kaksi vaihtoehtoista kaavaluonnosta nähtäville pääsevät kuntalaiset, viranomaiset sekä muut osalliset ottamaan kantaa siihen kumpi vaihtoehto olisi parempi liikuntahallin sijainnille.

Valmisteluvaiheessa on laadittu kaksi vaihtoehtoista kaavaluonnosta:

Luonnos 1:

Kaavamuutoksen pinta-ala on n. 8,1 ha. Urheilua palvelevien rakennusten korttelialueeksi (YU) varataan n. 6,4 ha, yleiseksi pysäköintialueeksi (LP) n. 1,3 ha ja katualueiksi n. 0,4 ha. Rakennusoikeutta osoitetaan yhteensä 27 853 k-m2. Asemakaavassa varataan Paununkadun ja Koskentien

kulmaukseen tontti uudelle n. 3 000 km2:n kokoiselle liikuntahallille. Paununkadun pohjoispuolelle osoitetaan uusi yleinen pysäköintialue ja voimassa olevassa asemakaavassa osoitettu toteuttamaton pysäköintialue muutetaan osaksi urheilua palvelevien rakennusten korttelialuetta.

Luonnos 2:

Kaavamuutoksen pinta-ala on n. 8,1 ha. Urheilua palvelevien rakennusten korttelialueeksi (YU) varataan n. 6,7 ha, yleiseksi pysäköintialueeksi (LP) n. 1,0 ha ja katualueiksi n. 0,4 ha. Rakennusoikeutta osoitetaan yhteensä 26 739 k-m2.Asemakaavassa nykyinen laaja yleinen pysäköintialue Paununkadun ja Koskentien kulmauksessa säilyy entisellään. Paununkadun pohjoispuolelle osoitetaan uusi yleinen pysäköintialue (LP). Voimassa olevassa asemakaavassa urheilua palveleviksi rakennuksiksi osoitettua korttelialuetta laajennetaan, jotta se mahdollistaisi uuden n. 3 000 k-m2:n kokoisen liikuntahallin rakentamisen.

Lausunto Paunun alueen asemakaavan muutosluonnoksista:

Uuden liikuntahallin toteuttaminen tukee alueen liikunta- ja koulupalveluiden kehittämistä. Näin ollen kaavamuutos on perusteltu. Kaavaratkaisua arvioitaessa keskeisiä näkökulmia ovat toimintojen sujuvuus, turvallisuus, liikennejärjestelyt sekä rakentamisen aikaiset vaikutukset.

Molemmat luonnosvaihtoehdot mahdollistavat sivistyspalvelujen toimintojen asianmukaisen toteuttamisen alueella. Molemmat vaihtoehdot saivat yhdistysten ja vaikuttamistoimielinten osallistamistilaisuudessa toukokuussa 2026 tasapuolisesti kannatusta.

Vaihtoehto 1:n vahvuutena on koko Pappilan kentän säilyminen käytössä. Tätä on tuotu esiin koulun toimesta. Vaihtoehto 1:n vahvuutena voidaan pitää sitä, että pysäköintialueiden sijoittuminen nykyistä etäämmälle koulusta voi lisätä kävelyä koulupäivän ja harrastustoiminnan yhteydessä. Tällä voi olla myönteisiä vaikutuksia arkiaktiivisuuden lisääntymiseen ja liikunnallisen elämäntavan edistämiseen niin oppilaiden kuin muidenkin alueen käyttäjien keskuudessa. Hankesuunnittelusta vastaavan pääsuunnittelijan näkemyksen mukaan vaihtoehto 1 on kaupunkikuvallisesti parempi sijoittumispaikka liikuntahallille.

Liikuntahallin liikenneselvityksen mukaan liikuntahallin pysäköintitarpeeksi on arvioitu talviaikaan olevan 116 autoa, joten nykyiset 190 pysäköintipaikkaa riittävät yhtä aikaa liikunta- ja jäähallille sekä koulujen iltakäyttöä varten. Vaihtoehto 1 pitää sisällään varauksen riittävän suurelle uudelle pysäköintialueelle. Tämä varmentaa koulujen

iltakäyttäjien pysäköintitarpeen. Vaihtoehdossa 1. tulee osoittaa henkilökunnalle riittävä määrä pysäköintipaikkoja.

Vaihtoehto 1:n heikkoutena voidaan nähdä nykyisten koulun käytössä olevien pysäköintialueiden siirtyminen osin kauemmaksi koulurakennuksista. Tällöin voi syntyä painetta pysäköidä koulua lähempänä oleville alueille, mikä saattaa lisätä omaehtoista tai luvattomille alueille kohdistuvaa pysäköintiä erityisesti tapahtumien ja iltakäytön yhteydessä. Vaihtoehto 1:ssä tulee kiinnittää huomiota saattoliikenteen turvalliseen järjestämiseen.

Vaihtoehdon 2 vahvuutena voidaan pitää sitä, että nykyinen laajempi pysäköintialue säilyy käytössä, mikä tukee sekä koulurakennusten että alueen useiden liikuntapaikkojen käyttäjien pysäköintitarpeita. Ratkaisussa uusi liikuntahalli sijoittuu myös kauemmaksi nykyisistä koulurakennuksista, mikä voi lisätä koululaisten (Jämsänjoen yhtenäiskoulu / Paunu) arkiliikuntaa.

Vaihtoehto 2:n heikkoutena on, että Pappilan kenttä säilyy vain osittain käytössä. Tätä on tuotu koulun toimesta esiin. Vaihtoehto 2 on myös pääsuunnittelijan näkemyksen mukaan kaupunkikuvallisesti heikompi ratkaisu.

Sekä vaihtoehto 1 ja että vaihtoehto 2 mahdollistavat tarvittaessa alueella sijaitsevien Paunun huoltorakennuksen ja /tai koulukiinteistöjen pukuhuonetilojen käytön. Molemmissa vaihtoehdoissa pysäköintialueiden sijoittuminen eri puolille aluetta voi myös tasata pysäköinnin käyttöä eri käyttäjäryhmien välillä ja vähentää yksittäisiin alueisiin kohdistuvaa kuormitusta.

Huolimatta valittavasta kaavaluonnosvaihtoehdosta, tulee liikennesuunnittelussa kiinnittää erityistä huomiota (niin koululaisten kuin muiden alueen käyttäjien) turvallisuuteen. Alueella liikkuu päivittäin suuri määrä oppilaita, ja tämän vuoksi pysäköinti-, saattoliikenne- ja huoltojärjestelyjen tulee olla selkeitä, turvallisia ja helposti valvottavissa. Lisäksi oppilaiden moottoriajoneuvoille tulee varata riittävästi ja selkeästi osoitettua pysäköintitilaa. Suunnittelussa tulee huomioida myös opintoretkillä ja esim. yhdistystoiminnassa käytettävien linja-autojen turvalliset liikennejärjestelyt sekä riittävät kääntö- ja pysähtymisalueet.

Rakentamisen aikaiset järjestelyt ovat koulun toiminnan kannalta erityisen merkittäviä. Työmaa sijoittuu koulukeskuksen välittömään läheisyyteen,

minkä vuoksi oppilaiden, henkilöstön ja muiden alueen käyttäjien turvallinen liikkuminen tulee varmistaa koko rakennushankkeen ajan. Työmaaliikenne on erotettava mahdollisimman selkeästi oppilaiden kulkureiteistä, ja kouluille johtavien yhteyksien tulee säilyä turvallisina ja toimivina koko rakentamisvaiheen ajan.

Molemmissa vaihtoehdoissa on tärkeää turvata Vitikkalan alikulkutunnelin käyttö myös liikuntahallin rakentamisvaiheessa.

Jatkosuunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota turvallisiin kulkureitteihin, toimiviin liikenne- ja pysäköintijärjestelyihin sekä rakentamisen aikaisten vaikutusten hallintaan. Riskien hallitsemiseksi asemakaavamuutokseen (molemmat vaihtoehdot) tulee arvioida pelastustien tarve ja esitetään asiassa tehtävän yhteistyötä palo- ja pelastusviranomaisen ja poliisiviranomaisen kanssa.

Kaavoitusinsinööri Rainer Nyholm esittelee asemakaavaluonnoksia kokouksessa.

Toimivalta, johon päätös perustuu: Hallintosäännön 31 §

Ehdotus

Sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen

Sivistyslautakunta päättää antaa seliteosan mukaisen lausunnon Paunun alueen asemakaavan muutosluonnoksista todeten, että esitetyistä vaihtoehdoista luonnos/vaihtoehto 1 on ensisijainen. Perusteena ovat pääsuunnittelijan näkemys ja lausunnossa esiin nostetut näkökohdat mm. Pappilan kentän käytöstä.

Sivistyslautakunta nostaa lausunnostaan erikseen esiin, että riskien hallitsemiseksi asemakaavamuutokseen (molemmat vaihtoehdot) tulee arvioida pelastustien tarve ja esitetään asiassa tehtävän yhteistyötä palo- ja pelastusviranomaisen ja poliisiviranomaisen kanssa.

Hankkeen toteutusvaiheessa ja hankkeen jatkosuunnittelussa lausunnossa esitetyt seikat liikenneturvallisuudesta ja -sujuvuudesta sekä arkikäytänteistä tulee ottaa huomioon.

Tämä pykälä tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin. Kaavoitusinsinööri Rainer Nyholm oli läsnä klo 17.35-17.50

Vastaus valtuustoaloitteeseen/
Valtuustoaloite 17.3.2025 Jämsää ja sivutaajamia kehitettävä tasapuolisesti - kyläkoulut säilytettävä

Sivla 24.9.2026 § 105
735/00.01.02/2026

Valmistelija: sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen, p. 0400 542 062

Pekka Kataja ja 13 allekirjoittajaa on 17.3.2025 jättänyt otsikon mukaisen valtuustoaloitteen. Valtuustoaloitteeseen vastaaminen on delegoitu kaupunginhallituksessa 24.3.2025 § 102 yhteisesti elinvoima- ja sivistystoimialalle. Valtuusto on päättänyt kokouksessaan 5.5.2025 § 14 elinvoimatoimintojen uudelleenorganisoinnista, mistä johtuen aloitteeseen vastaaminen on viivästynyt.

Valtuustoaloitteessa Pekka Kataja ja 13 allekirjoittajaa esittää, että:
1) Kyläkoulut on säilytettävä ja jatkuva keskustelu niiden alasajosta on lopetettava
2) Kyläkoulujen lakkauttamiselle ei saa asettaa mitään tiukkaa oppilasrajaa. Aiemmat oppilasrajapäätökset on poistettava.
3) Kaavoituksella on entistä enemmän turvattava kylien elinvoimaa ja kehittämismahdollisuuksia.
4) Kylien vähentyneet palvelut on säilytettävä

Toimialojen tehtäväjaosta johtuen sivistyslautakunnan on tarkoituksenmukaista antaa vastauksensa ainoastaan valtuustoaloitteessa esitettyyn kohtaan 1 ja 2.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

<u>Vastaus kohtaan 1) Kyläkoulut on säilytettävä ja jatkuva keskustelu niiden alasajosta on lopetettava</u>

Perusopetuslain (628/1998) 4 §:n mukaan kunnalla on velvollisuus järjestää perusopetusta alueellaan asuville oppivelvollisuusikäisille. Jämsän kaupungissa kaupunginvaltuusto päättää kouluverkon laajuudesta ja siihen laajuuteen kaupunginvaltuusto varat osoittaa. Kaupunginvaltuusto päättää kyläkoulujen säilyttämisestä tai niiden lakkauttamisesta.

Perustuslain (731/1999) 12 §:ssä säädetään sananvapaudesta. Siihen sisältyy oikeus ilmaista, julkistaa ja vastaanottaa tietoja, mielipiteitä ja muita viestejä kenenkään ennakolta estämättä. Jämsän kaupungin tulee

noudattaa voimassa olevaa lainsäädäntöä. Aloitteessa esitettyä keskustelun rajoittamista tai lopettamista koskevaa päätöstä ei kaupunki näin ollen voi tehdä.

Kunnan toimintaa ohjaa kuntalain (410/2015) 90 §:n mukainen hallintosääntö. Jämsän kaupungin hallintosäännön 129-131 §:ssä säädetään valtuuttujen aloiteoikeudesta, kirjallisen kysymyksen esittämisestä kunnanhallitukselle ja kyselytunnista. Valtuustoaloitteessa ehdotettu menettelytapa rajoittaisi näitä oikeuksia ja olisi ristiriidassa kaupunginvaltuuston hyväksymän hallintosäännön kanssa.

Vastaus kohtaan 2) Kyläkoulujen lakkauttamiselle ei saa asettaa mitään tiukkaa oppilasrajaa. Aiemmat oppilasrajapäätökset on poistettava

Aloitteessa oppilasrajan poistamista perustellaan kyläkoulujen säilyttämisellä. Aiemmin todetusti kaupunginvaltuusto päättää koulun perustamisen ja lakkauttamisen, ja täten myös oppilasmäärärajaohjeet.

Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 17.8.2026 § 34 päättänyt, että Juokslahden, Koskenpään ja Länkipohjan koulujen lakkauttamisprosessin aloittamisesta annetusta oppilasmäärärajaohjeesta luovutaan 1.9.2026 alkaen.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi äänestyksen jälkeen kokouksessa tehdyn toimenpidealoitteen: ”Oppilasmäärärajan ohjeesta luovuttaessa kaupunginhallituksen tulee arvioida ja ratkaista pienten koulujen lakkautusprosessin käynnistäminen kaupungin taloustilanteesta johtuen. Myös oppilasennuste otetaan huomioon. Kaupunginhallitus antaa yksityiskohtaisempaa ohjetta asiasta.” Markos Koskinen jätti päätökseen eriävän mielipiteen.

Kaupunkiympäristölautakunta käsittelee kokouksessaan 24.8.2026 vastausta aloitteen kohtaan 4. Aloitteen kohtaan 3 vastaa konsernipalveluiden toimiala.

Sivistyslautakunta kiittää aloitteen tekemisestä.

Toimivalta, johon päätös perustuu: hallintosääntö 31 §

Ehdotus | Sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen

Sivistyslautakunta hyväksyy osaltaan vastauksen tehtyyn valtuustoaloitteeseen ja esittää sitä kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle hyväksymistä varten.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Ympäristöohjelman päivittäminen / sivistyslautakunnan edustajien valinta ohjausryhmään

Sivla 24.9.2026 § 106
645/00.01.02/2026

Valmistelija: palvelupäällikkö Henna Salosyrjä, p. 044 450 6117

Kaupunginhallitus on hyväksynyt 12.12.2022 § 381 Jämsän ympäristöohjelman. Ohjelma on ollut voimassa vuoden 2025 loppuun saakka. Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 24.08.2026 § 163 käynnistää Jämsän ympäristöohjelman päivitysprosessin. Lisäksi kaupunginhallitus päätti pyytää sivistyslautakuntaa, kaupunkiympäristölautakuntaa ja valvontajaostoa nimeämään edustajansa (2+2+1) ympäristöohjelman päivityksen ohjausryhmään.

Perustuslain 20 §:n 2 momentin mukaan julkisen vallan tulee pyrkiä turvaamaan jokaiselle oikeus terveelliseen ympäristöön sekä mahdollisuus vaikuttaa omaa elinympäristöään koskevaan päätöksentekoon. Kuntalain (410/2015) 1 §:n mukaan kunnan toiminnan tavoitteena on edistää asukkaiden hyvinvointia, alueen elinvoimaa ja kestävää kehitystä. Ympäristön huomioiminen tukee näiden tavoitteiden toteutumista vaikuttamalla kuntalaisten terveyteen, viihtyvyyteen, yritystoiminnan edellytyksiin ja kunnan vetovoimaan.

Jämsän kaltaisessa kaupungissa puhdas luonto, vesistöt ja monipuolinen ympäristö ovat keskeisiä elinvoimatekijöitä, jotka tukevat matkailua, vapaa-ajan asumista, hyvinvointia ja kestävää yritystoimintaa. Samalla ympäristöön panostaminen parantaa kunnan riskienhallintaa, kustannustehokkuutta ja kykyä vastata ilmastonmuutoksen sekä luonnon monimuotoisuuden heikkenemisen kaltaisiin haasteisiin. Ympäristön tavoitteellinen edistäminen on siten sekä lainsäädäntöön perustuva velvollisuus että strateginen investointi kunnan elinvoimaan, kilpailukykyyn, asukkaiden hyvinvointiin ja kestävään kehittämiseen.

Ympäristöohjelman päivittäminen

Ympäristöohjelma toimii kaupungin strategiaa täydentävänä ohjelmana, jossa asetetaan kaupunkikonsernin toiminnalle konkreettisia ja toteuttamisekelpoisia tavoitteita. Vaikka ohjelmaa toteutetaan koko kaupunkikonsernissa ja teemoilla on vastuutahonsa, ohjelman tavoitteiden seuranta ja toteutuksen koordinointi on tarkoituksenmukaista vastuuttaa ohjelmaa päivitettäessä.

Prosessin tavoitteena on päivittää ympäristöohjelman visio, tavoitteet, teemat, toimenpiteet ja mittarit sekä tarkastaa vastuutahot, aikataulut ja

resurssit. Päivytysprosessi käynnistetään 10/2026 mennessä ja päivitetty ohjelma tuodaan kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi 5/2027 mennessä

Päivityksen tueksi kootaan tiedot vuosien 2023–2025 aikana konsernissa tehdyistä konkreettisista ympäristöteoista, hankitaan tilastollista tietoa ympäristön nykytilasta sekä arvio huomioon otettavasta tulevasta kehityksestä.

Ympäristöohjelma päivitetään vuorovaikutteisessa prosessissa. Toimielimille järjestetään päivitysprosessin aikana ympäristöohjelman päivittämistä koskeva seminaari / iltakoulu. Luonnoksesta järjestetään kaikille avoin yleisötilaisuus. Kaupungin toimielimiltä, neuvoa antavilta toimielimiltä, konserniyhtiöiltä sekä kaupungin keskeisiltä yhteistyökumppaneilta pyydetään lausunnot luonnokseen. Luonnos kuulutetaan, jotta kuntalaisilla ja yhteisöillä on mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa ympäristöohjelmaan (KuntaL 22 §). Saatu palaute ja muistutukset otetaan huomioon kaupunginhallitukselle esitettävässä ympäristöohjelmassa.

Toimivalta, johon päätös perustuu: Hallintosääntö 31 §

Ehdotus — Sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen

Sivistyslautakunta nimeää kaksi (2) edustajaa ympäristöohjelman päivityksen ohjausryhmään.

Päätös — Ehdotus hyväksyttiin. Sivistyslautakunta nimesi ympäristöohjelman päivittämisen ohjausryhmään Tiina Rinne-Lampisen ja Sanna Pekin.

Talouden ja toiminnan toteutuminen sekä riskien arviointi / osavuosikatsaus 1-8/2026 / Sivistystoimiala

Sivla 24.9.2026 § 107
192/02.02.02/2026

Valmistelija: sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen p. 0400 542 062, talousasiantuntija Seija Ruusu 040 655 4887

Talousarvion täytäntöönpano-ohjeen mukaisesti (Khall 15.12.2025 § 315) tulee seurata toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden sekä tunnuslukujen toteutumista.

Osavuosikatsaus 2 (8/2026) sisältää euromääräisen talousarviovertailun toimialoittain ja tulosalueittain sekä selvityksen mahdollisista poikkeamista talousarvion ja toteutuman välillä. Tavoitteiden toteutumista seurataan toimialatasolla sekä tarkastellaan kauden toiminnan kehittämistä sekä keskeisiä muutoksia. Tässä raportissa esitetään lisäksi selvitys riskienhallinnasta ja investointien toteutumisesta. Osavuosikatsaus 2 toimii pohjana seuraavan vuoden talousarvion laadinnalle.

Toteumavertailun lukuihin sisältyvät tulot ja menot elokuun lopun tilanteesta, niiltä osin kun ne kirjanpitoon ovat kirjautuneet. Tasaisen kertymän mukaan toteuma elokuun lopussa voisi olla enintään 66,7 %. Pykälän toteumataulukot on tulostettu 14.09.2026 Pro Econimicasta. Osavuosikatsaus puolestaan tehdään järjestelmään (Opiferus), joka päivittyy joka päivä. Näin ollen luvuissa (eurot ja prosentit) voi olla eroavaisuutta.

Toimintakate toimialan osalta toteutunut hyväksyttävällä tavalla toteuman ollessa 63 %. Tulosalueittain toimintakate on seuraava: hallinto 47 %, varhaiskasvatus 67 %, perusopetus ja lukiokoulutus 63 %, elämänlaatupalvelut 54 %.

Sivistystoimiala

SIVISTYSTOIMI	Ta 2026	Toteuma 2026	Poikkeama	Tot-%	Ed. vuosi 1-8
33000 Toimintatuotot	3 158 470,00	2 844 696,08	313 774	90	3 131 265
34000 Toimintakulut	-42 011 389,00	-27 352 618,41	-14 658 771	65	-27 037 756
34999 Toimintakate	-38 852 919,00	-24 507 922,33	-14 344 997	63	-23 906 491

Hallinto

SIVISTYSTOIMEN HALLINTO	Ta 2026	Toteuma 2026	Poikkeama	Tot-%	Ed. vuosi 1-8
33000 Toimintatuotot		3 021,99	-3 022		1 661
34000 Toimintakulut	-358 188,00	-171 525,04	-186 663	48	-152 530
34999 Toimintakate	-358 188,00	-168 503,05	-189 685	47	-150 870

Varhaiskasvatus

VARHAISKASVATUS	Ta 2026	Toteuma 2026	Poikkeama	Tot-%	Ed. vuosi 1-8
33000 Toimintatuotot	500 020,00	502 147,39	-2 127	100	526 410
34000 Toimintakulut	-12 088 218,00	-8 270 843,03	-3 817 375	68	-7 901 562
34999 Toimintakate	-11 588 198,00	-7 768 695,64	-3 819 502	67	-7 375 152

Perusopetus ja lukiokoulutus

PERUSOPETUS JA LUKIOKOULUTUS	Ta 2026	Toteuma 2026	Poikkeama	Tot-%	Ed. vuosi 1-8
33000 Toimintatuotot	817 000,00	993 703,21	-176 703	122	857 913
34000 Toimintakulut	-24 655 053,00	-15 921 557,13	-8 733 496	65	-15 913 180
34999 Toimintakate	-23 838 053,00	-14 927 853,92	-8 910 199	63	-15 055 267

Elämänlaatupalvelut

ELÄMÄNLAATUPALVELUT	Ta 2026	Toteuma 2026	Poikkeama	Tot-%	Ed. vuosi 1-8
33000 Toimintatuotot	1 841 450,00	1 345 823,49	495 627	73	1 745 281
34000 Toimintakulut	-4 909 930,00	-2 988 693,21	-1 921 237	61	-3 070 483
34999 Toimintakate	-3 068 480,00	-1 642 869,72	-1 425 610	54	-1 325 201

Liitemateriaalisissa on toimialatasoinen talouden, tavoitteiden ja toiminnan arviointi sekä riskien arviointi. Lisäksi myös investointisuunnitelman toteutumisen seuranta. Materiaaliin on liitetty mukaan myös toimialan kuukausiraportti 8/2026.

Talousarviomuutoksen tarpeellisuutta toimialan kokoluokkaan nähden arvioidaan ja noudatetaan konsernipalvelujohtajan linjausta ja ohjetta.

Toimivalta, johon päätös perustuu:
Hallintosääntö 31 §: Lautakuntien ja liikelaitosten johtokunnan tehtävät ja yhteinen toimivalta

Ehdotus Sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen

Sivistyslautakunta hyväksyy talouden ja toiminnan arvioinnin, riskien toteutumisen arvioinnin 1-8/2025 sekä investointien toteuman ja esittää edelleen kaupunginhallitukselle hyväksymistä varten.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto 17.8.2026 § 34 / Talousarvion 2027 ja taloussuunnitelman 2027–2029 laadintaohjeet sekä valmistelua ohjaavan ohjeen muutos koulujen oppilasmäärärajasta / toimenpidealoite

Khall 7.9.2026 § 187

Valmistelijat: konsernipalvelujohtaja Vesa Urtti p. 0400 447 383, sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen, p. 0400 542 062, johtava rehtori Soile Kukkonen p. 040 527 6420

Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 17.8.2026 §34 päättänyt, että Juokslahden, Koskenpään ja Länkipohjan koulujen lakkauttamisprosessin aloittamisesta annetusta oppilasmäärärajaohjeesta luovutaan 1.9.2026 alkaen. Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi (äänin 21–10, valtuutettu Koskisen eriävä mielipide) toimenpidealoitteen, jonka mukaan oppilasmäärärajan ohjeesta luovuttaessa kaupunginhallituksen tulee arvioida ja ratkaista pienten koulujen lakkautusprosessin käynnistäminen kaupungin taloustilanteesta johtuen. Myös oppilasennuste otetaan huomioon. Kaupunginhallitus antaa yksityiskohtaisempaa ohjetta asiasta.

Kaupungin hallintosäännön 117 § mukaan tehtyään käsiteltävänä olevassa asiassa päätöksen valtuusto voi hyväksyä käsiteltyyn asiaan liittyvän toimenpidealoitteen. Toimenpidealoite osoitetaan kunnanhallitukselle. Se ei saa olla ristiriidassa valtuuston päätöksen kanssa eikä saa muuttaa tai laajentaa päätöstä.

Toimenpideohjeen mukaan kaupunginhallituksen tulee arvioida ja ratkaista pienten koulujen lakkautusprosessin käynnistäminen kaupungin taloustilanteesta johtuen. Edelleen asiaa arvioitaessa ja ratkaistaessa otetaan huomioon oppilasennuste. Em. lisäksi kaupunginhallitus velvoitetaan antamaan yksityiskohtaisempaa ohjetta asiasta.

<u>Taloustilanne</u>

Heinäkuun kuukausiraportin perusteella kaupungin talousarviovuoden 2026 toteuma on muodostumassa 2,5 milj. euroa alijäämäiseksi. Tulosta heikentää tuoreet elokuun veroennusteet, joiden mukaan verotulot jäävät noin 300 000 euroa kuukausiraportin luvusta. Toisaalta loppuvuoden mahdolliset toimintakulujen alitukset pienentävät alijäämää. Jos esimerkiksi heinäkuun loppuun mennessä kertynyt 856 000 euron kulujen alitus tuplaantuisi, tulos paranisi jääden alle kahteen miljoonaan. Henkilöstökulut tasaisen kertymän vauhdilla ovat alle talousarvion, vaikka painotettu käyttösuunnitelma näyttää niiden ylittyneen.

Päivitetty vuoden 2027 kehyslaskelma osoittaa talousarviovuodelle 2027 noin 4,0 miljoonan euron alijäämää. Tilanne täsmentyy talousarvion valmistelun edetessä, kun luvut tarkentuvat ja tiedot tallennetaan taloussuunnittelujärjestelmään. Kunta-alan sopimuskorotusten kustannusvaikutus henkilöstökuluihin on 2,1 % - mikä tarkoittaa 0,78 milj. euron kasvua vuoden 2025 talousarvion mukaiseen henkilöstökulujen summaan. Kehys perustuu vielä toimialojen karsimattomiin esityksiin.

Kuluvan vuoden ja talousarviovuoden 2027 ennakoidut alijäämät kaventavat kaupungin talouden liikkumavaraa ja lisäävät painetta taloussuunnitelmavuosien sopeuttamistoimenpiteisiin. Talouden tasapainottaminen ei ole mahdollista yksittäisillä määrärahaleikkauksilla, vaan valmistelussa on arvioitava koko palvelurakennetta, palvelujen järjestämistapoja, palveluverkon laajuutta sekä kaupungin kiinteistö- ja tilakustannuksia suhteessa väestö- ja palvelutarpeen kehitykseen.

<u>Oppilasennusteet</u>

Oppilasennusteiden lukuohjeesta: Kaupunki saa säännöllisesti palautetta oppilasennusteiden luettavuudesta ja oikeellisuudesta. Palautteen vuoksi on laadittu lukuohje.

Tässä tiivistetysti: Yksittäisten koulujen oppilasmäärärivejä ei tule laskea yhteen. Perusopetuksessa on kaikkia kouluja palvelevia erityisluokkia. Nämä luokat sijaitsevat Jämsänkosken yhtenäiskoulussa ja Jämsänjoen yhtenäiskoulussa. Ennustevuosien osalta nämä ryhmät ennustetaan lain säätämiin maksimiryhmäkokoihin tietämättä, mistä Jämsän kaupungin peruskouluista oppilaat kaikilta osin tulevat. Tällä menettelyllä voidaan hallinnoida myös kahden isoimman yhtenäiskoulun kokonaisoppilasmäärät. Kokonaisoppilasmäärät vaikuttavat resurssien varaamiseen, esim. tilat ja henkilöstö.

Oppilas ei kuitenkaan voi olla samanaikaisesti kahden koulun oppilas. Tästä seuraa, että alaluokat yhteensä, yläluokat yhteensä ja peruskoulut yhteensä riveiltä kaksinkertainen kirjaus on poistettu. Nämä rivit kertovat väestötietojärjestelmän ja oppilashallintojärjestelmän mukaisin tiedoin lukuvuoden 2026–2027 perustusopetuksen *todellisen oppilasmäärän ja ennusteen ennustejakson loppuun.*

Jäljempänä tekstissä esiintyvä lyhenne vl. tarkoittaa vuosiluokkaa ja lv. lukuvuotta.

Yhteenveto / 12.8.2026

Lukuvuodet	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039
Yhteensä alaluokat 1-6	902	819	756	713	653	623	584	578						
Yhteensä yläluokat 7-9	612	589	557	507	469	427	393	341	321	314	305	298	248	251
Peruskoulut yhteensä	1514	1408	1313	1220	1122	1050	977	919						

Koulujen alaluokkien (vl. 1.-6.) oppilasmääräennuste lv. 2026-2027 -> lv. 2032–2033 / 12.8.2026

Juokslahden, Kaipolan, Koskenpään ja Länkipohjan kouluissa järjestetään opetusta vuosiluokilla 1.–6. Yhtenäiskouluissa opetusta järjestetään vuosiluokilla 1.–9.

Kouluun lähtevien syntymävuodet		-18	-19	-20	-21	-22	-23	-24	-25
Lukuvuodet		2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
		2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
1 - 6 LUOKAT									
Juokslahti		43	40	37	37	32	29	29	32
Kaipola		98	88	86	79	78	69	68	68
Koskenpää		31	21	20	20	18	20	17	19
Länkipohja		22	17	15	16	14	12	15	14
Jämsänjoki		382	356	334	335	300	296	265	258
Jämsänkoski		260	229	219	191	175	168	160	158
Kuorevesi		66	68	56	50	53	50	48	51

Yhtenäiskouluissa järjestettävän vuosiluokkien 7.–9. oppilasmääräennuste lv. 2026–2027 -> 2038–2039 / 12.8.2026

Yläluokkien oppilasennuste voidaan tehdä alaluokkia pidemmälle. Syntymävuosi alla olevassa viittaa perusopetuksensa ensimmäisen vuosiluokan aloittaviin.

7 - 9 LUOKAT														
Kouluun lähtevien syntymävuodet	-18	-19	-20	-21	-22	-23	-24	-25						
Lukuvuodet	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039
Jämsänjoki	351	340	319	288	267	248	241	213	203	204	191	185	160	169
Jämsänkoski	196	195	200	190	174	159	132	111	110	109	112	108	78	75
Kuorevesi	65	54	57	51	48	42	41	37	29	25	30	33	38	35

Koko perusopetuksen toimintakate / oppilas

Mukana ovat kaikki perusopetukseen kohdentuvat osuudet (yleisopetus, erityisluokat, oppilaskuljetukset, hankkeet, maksuosuudet jne.)

Talousarviovuoden 2026 oppilaskohtainen toimintakate on laskettu kaupunginvaltuuston hyväksymästä talousarviosta kuin se toteutuisi täsmällisesti hyväksytyn kaltaisena. Jakajana on tammikuun 2026 ja elokuun 2026 kokonaisoppilasmäärien *painotettua keskiarvoa.*

TP2023	TP2024	TP2025	TA2026
-12 501 €	-12 770 €	-13 425 €	-14 774 €

Kouluittain yleisopetuksen oppilaskohtaisia tietoja toimintakate / oppilas

Mukana ovat vain yleisopetuksen koulukohtaiset osuudet. Niistä puuttuvat mm. hankkeet, erityisluokat ja yhteiset erät, joissa koulukuljetusten lisäksi ovat mm. laaja-alaisten erityisopettajien ja osa koulunkäynninohjaajien resurssit. Lv. 2026–2027 yleisopetuksen oppilaista on 445 on koulukuljetuksissa. Kustannuksiksi arvioidaan 5 022 € /oppilas.

Talousarviovuoden 2026 oppilaskohtainen toimintakate on laskettu kaupunginvaltuuston hyväksymästä talousarviosta kuin se toteutuisi täsmällisesti hyväksytyn kaltaisena. Jakajana tammikuun 2026 ja elokuun 2026 kokonaisoppilasmäärien *painotettua keskiarvoa.*

Yläluokkien (vl. 7.–9.) opetus on keskimääräistä kalliimpaa kuin alaluokkien. Tämä johtuu mm. valinnaisaineista, tiettyjen oppiaineiden ryhmäkokorajoituksista (käsityö, kotitalous, fysiikka-kemia) ja alhaisemmista opetusvelvollisuuksista.

Yhtenäiskoulujen (vl. 1.–6.) osalta yleisopetuksen toimintakate € / oppilas on edullisin Jämsänjoen yhtenäiskoulussa. Kaipolan koulu on erillisalakoulujen osalta edullisin. Tämän jälkeen seuraavat Koskenpään koulu, Juokslahden koulu ja Länkipohjan koulu. Länkipohjan koulun oppilaskohtaiseen kustannukseen vaikuttaa oppilasmäärän lisäksi mm. koulurakennuksen tasearvo (1.1.2026: 314 447,00 €) ja sen vaikutus poistoihin/ sisäiseen vuokraan. Tasearvo on verraten suuri verrattuna Juokslahden (191 038,35 €) ja Koskenpään (0,00 €) koulurakennuksiin. Poistojen kohdentamisessa huomioidaan rakennusten muut käyttäjät.

	Toimintakate (€)	Yleisopetuksen painotettu oppilasmäärä 2026	Toimintakate/ oppilas (€)
Jämsänjoki vl. 1.–9.	-6 503 413	693	-9 384
Jämsänkoski vl. 1.–9.	-4 379 188	421	-10 402
Kuorevesi vl. 1.–9.	-1 723 613	127	-13 572
Kaipola vl. 1.–6.	-941 925	94	-10 020
Juokslahti vl. 1.–6.	-509 029	42	-12 120
Koskenpää vl. 1.–6.	-324 345	27	-12 013
Länkipohja vl. 1.–6.	-398 815	20	-19 941
Koulut yhteensä	**-14 780 328**	**1424**	**-10 379**

Syntyneiden lasten määrä

Ensimmäisenä kalenterivuotena on 2009 (Jämsä-Jämsänkoski yhdistynyt). Vuonna 2018 syntyneet ovat aloittaneet perusopetuksensa viime lukuvuonna (lv. 2025-2026). Myönteistä on, että neuvolan tietoihin perustuen syntyvien lastenmäärä olisi v. 2026 96 lasta. Tilastokeskuksen mukaan koko maassa syntyvyydessä on tapahtunut elpymistä (tammi-kesäkuu 2026), joskin se on edelleen varsin matalalla tasolla. Syntyvyyden elpyminen jatkui alkuvuonna | Tilastokeskus

2009 tieto 3/2010	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Ennakkotieto

									neuvola 2026
214	**129**	**82**	**105**	**116**	**79**	**101**	**89**	**84**	**96**

Perusopetuksen oppilasmäärä on pienenevä ennustejakson ajan. Jämsä ei ole tämän valitettavan muutoksen ja kipuilun kanssa yksin. Lukumääräisesti ja suhteellisesti eniten oppilasmäärät vuosiluokilla 1.–6. pienenevät yhtenäiskouluissa.

Vuosiluokkien 1.–6. oppilasmäärät vähenevät lukuvuonna 2032–2033 lukuvuoteen 2026–2027 verrattuna seuraavasti:

- Juokslahti : -8 oppilasta (-20,0 %)
- Kaipola: -20 oppilasta (-22,7 %)
- Koskenpää: -2 oppilasta (-9,5 %)
- Länkipohja: -3 oppilasta (-17,6 %)
- Jämsänjoki: -98 oppilasta (-27,5%)
- Jämsänkoski: -71 oppilasta (-31,0 %)
- Kuorevesi: -17 oppilasta (-25,0 %)

Vuosiluokkien 7.–9. oppilasmäärät vähenevät ennustejakson viimeiseen täyteen lukuvuoteen 2032–2033 lukuvuoteen 2026–2027 verrattuna seuraavasti:

- Jämsänjoki: -127 oppilasta (-37,4)
- Jämsänkoski: -84 oppilasta (-43,1 %)
- Kuorevesi: -17 oppilasta (-31,5 %)

Nykylaajuisen kouluverkon ylläpitoon silloin tällöin esitettävä vaihtoehto, jossa oppilaita siirrettäisiin isommista kouluyksiköistä pienempiin yksiköihin esim. oppilaaksiottoaluerajoja muuttamalla, on sinällään ymmärrettävä. Se ei kuitenkaan muuta kokonaistilannetta: ts. asukasmäärän vähenemisestä ja väestön ikärakennemuutoksesta johtuvaa lasten ja nuorten ikäluokan pienenemistä, joista jälkimmäinen vaikuttaa suoraan oppilasmääriin. Ratkaisuvaihtoehto vaikuttaisi pienempien kouluyksiköiden oppilasmääriä lisäävästi. Samalla mm. isompien koulujen tiloiltaan laajojen koulurakennusten ylläpitokustannukset pysyisivät lähtökohtaisesti entisenlaisina.

Toimenpidealoitteen sanapari pienten koulujen

Kaupunginvaltuuston hyväksymä toimenpidealoite määrittää kaupunginhallitukselle tehtäväksi arvioida ja ratkaista pienten koulujen lakkauttamisprosessien käynnistämisen kaupungin taloustilanteesta

johtuen. Määriteltäväksi jää sanapari pienten koulujen. Tämä poissulkee yhtenäiskoulut, jotka kokonsa puolesta eivät sitä ole.

Seliteosan alkupuolella n todettu lukuvuosittainen oppilasmäärä lukuvuodesta 2026-2027 ennustejakson viimeiseen täyteen lukuvuoteen 2032–2033.

Alaluokkien (vl. 1.–6.) erilliskouluista Kaipolan koulua voidaan pitää yhtenäiskouluihin nähden pienenä mutta verrattain suurena ryhmässä Juokslahden koulu, Kaipolan koulu, Koskenpään koulu ja Länkipohjan koulu. Oppilasmääriä erikseen tarkasteltaessa Koskenpään koulun ja Länkipohjan koulun oppilasmäärät jäävät Juokslahden koulun oppilasmäärää alhaisemmiksi kuluvana lukuvuonna ja koko ennustejakson; olkoonkin, että Koskenpään koulun oppilasmäärän väheneminen tasoittuu ennustejaksolla.

Asiaa voidaan tarkastella myös Koskenpään koulun ja Länkipohjan koulun yhteisoppilasmäärällä verrattuna Juokslahden koulun oppilasmäärään. Kuinka mielekästä tai tarkoituksenmukaista se on, on toinen asia: kukin koulu on kuitenkin oma kouluyksikkönsä. Lukuvuonna 2026–2027 (päivämäärä 12.8.2026) näiden Koskenpään ja Länkipohjan koulujen yhteenlaskettu oppilasmäärä on 38 oppilasta ja Juokslahden koulun 40 oppilasta.

Juokslahden, Koskenpään ja Länkipohjan koulujen osalta on huomioitava, että yhdenkin oppilaan lisäyksen tai vähennyksen vaikutus on suhteessa suuri kokoluokaltaan suurimpiin kouluihin nähden.

Juokslahden kouun oppilasmäärä on 40 oppilasta kuluvana lukuvuonna (2026-2027) , Koskenpään koulun 21 oppilasta ja Länkipohjan koulun 17 oppilasta. Ennustejaksolla Juokslahden koulussa oppilasmäärä on pienemmillään 29 oppilasta, Koskenpään koulun 17 oppilasta ja Länkipohjan koulun 12 oppilasta.

Yleisopetuksen keskimääräisessä ryhmäkoossa on eroavaisuutta koulujen kesken.

Keskimääräinen ryhmäkoot lv. 2026–2027 / alaluokat / yleisopetus:

Juokslahden koulu	13,3
Kaipolan koulu	14,7
Koskenpään koulu	10,5
Länkipohjan koulu	8,5
Jämsänkosken yhtenäiskoulu	18,7
Jämsän yhtenäiskoulu	19,8
Kuoreveden yhtenäiskoulu	17,0.

Todettakoon, että ryhmäkokosäädöksen mukaan erityisluokissa ryhmäkoko vaihtelee kuudesta (6) oppilaasta kymmeneen (10) oppilaaseen.

Eräitä näkökohtia

Perusopetuslain 29 §:n mukaan opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Opettajan vastuu oppilaista koulupäivän aikana on jakamaton. Muun muassa oppilaisen oikeudesta turvalliseen oppimisympäristöön, työturvallisuudesta ja kollegiaalisen tuen varmentamisesta johtuen koulut on perusteltua pitää vähintään kaksiopettajaisina.

Tätä puoltaa myös perusopetuslain § 11 määräys opetuksen sisällöstä. Sen mukaisesti vuosiluokilla 1–6 opetetaan kaikille yhteisinä 12 eri oppiainetta. Tämä edellyttäisi yhdeltä opettajalta kohtuutonta osaamista ja sisällön hallintaa. Esimerkinomaisesti käsityönopetus vaatii vahvaa perehtyneisyyttä joko teknisen työn tai tekstiilityönluokan turvallisuusohjeisiin ja laitteisiin.

Yhdysluokkaopetusta toteutetaan ns. vuorokurssiopetuksena siten, että pariton vuorokurssi (1., 3., ja 5. vuosiluokan oppisisällöt) toteutetaan lukuvuonna, jonka päättävä vuosi on pariton (esim. 2026–2027). Vuorokurssilla opiskellaan joko parittomien tai parillisten vuosiluokkien oppisisältöjä kuitenkin niin, että kielissä, äidinkielessä ja matematiikassa opiskellaan oman vuosiluokan mukaisesti. Esimerkiksi yhdysluokassa 3.–4. opiskellaan lv 2026–2027 kolmannen vuosiluokan oppisisältöjä kieliä, äidinkieltä ja matematiikkaa lukuun ottamatta. Näin ollen yhdysluokkarakenteisen koulun lakkauttaminen voidaan toteuttaa lukuvuonna, joka alkaa kalenterivuosista parittomana, esim. lv. 2027–2028. Jos toimitaan toisin, oppilailla jää yhden vuosiluokan opintoja suorittamatta.

Kaupunginhallitukselle esitetään yllä olevat tiedot, jotta se voi toteuttaa kaupunginvaltuuston hyväksymän toimenpidealoitteen.

Toimivalta, johon päätös perustuu:
Hallintosääntö § 28:
Kaupunginhallitus johtaa kaupungin toimintaa ja vastaa kuntalaissa säädetyistä tehtävistä sekä
- johtaa kaupunkikonsernia ja kaupungin strategista kehittämistä, elinkeinopolitiikkaa, kaupungin taloutta, hallintoa sekä matkailua ja markkinointia

- johtaa ja kehittää kaupungin toimintaa ja vastaa sen tuloksellisesta ja tehokkaasta toiminnasta

Ehdotus

Kaupunginjohtaja Jori Reijula

Kaupunginhallitus päättää aloittaa Koskenpään koulun ja Länkipohjan koulun lakkauttamisprosessit ja antaa toimeksiannon sivistyslautakunnalle sitovana noudatettavaksi. Lakkauttamisprosessien valmistelu rajataan koskemaan näitä kouluja.

Asia tuodaan kaupunginvaltuuston päätettäväksi viimeistään v. 2027 alkupuolella. Kaupunginhallitus voi tarvittaessa antaa asiaan lisäohjeita myöhemmin.

Tämä pykälä tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Keskustelun aikana Aarre Luoto teki esittelijän ehdotuksesta poikkeavan esityksen:

Esitän, että Koskenpään ja Länkipohjan koulujen lakkauttamisprosesseja ei aloiteta.

Aarre Luodon tekemää vastaesitystä ei kannatettu, joten se raukesi.

Kaupunginhallituksen päätös on esittelijän ehdotuksen mukainen.

Aarre Luoto jätti päätökseen eriävän mielipiteen.

Sivla 24.9.2026 § 108
521/02.02.00/2026

Valmistelija sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen, p. 0400 542 062

Sivistyslautakunta käsittelee lakkauttamisprosessien sisältöä (prosessissa valmisteluun tulevat asiat) ja aikataulua kokouksessaan 8.10.2026.

Toimivalta, johon päätös perustuu: Kaupunginhallituksen päätös 7.9.2026 § 187

Ehdotus

Sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen

Sivistyslautakunta merkitsee kaupunginhallituksen 7.9. 2026 § 187 päätöksen tiedoksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Sivistyslautakunta / pöytäkirjat

Sivla 24.9.2026 § 109

Kirjastopalvelupäällikkö

9.9.2026 §9	Pääkirjaston kirjastopalvelun tilapäinen sulkeminen 24.9.2026 klo 12-15

Kuoreveden koulun perusopetuksen rehtori

18.8.2026 §29	Koulutilojen käyttövuorot syksy 2026 -kevät 2027/Kuoreveden koulu, Kaipolan koulu ja Länkipohjan koulu

Sivistystoimenjohtaja

14.9.2026 §10	Sivistystoimialan edustaja ympäristöohjelman valmisteluryhmään

Varhaiskasvatusjohtaja

28.8.2026 §28	Varhaiskasvatuksen aluepäällikön (vakanssi nro 411501) rekrytoinnin jatkaminen
14.9.2026 §29	Tutkimuslupahakemus/kuinka edistää lasten liikuntaa esiopetuksen arjessa

Ehdotus — Sivistystoimenjohtaja

Sivistyslautakunta merkitsee päätökset tiedoksi ja toteaa, ettei otto-oikeutta käytetä. Otto-oikeus ei koske yksilöön kohdistuvia opetustoimen asioita (oppilasasiat, kuntalaki 51 § 4 mom. kohta 2).

Päätös — Ehdotus hyväksyttiin.

Tilaisuudet ja tiedoksi merkittävät asiat

Sivla 24.9.2026 § 110

- Sivistystoimenjohtajan ajankohtaiskatsaus
- Alueen käyttölupa mielenilmaisuun Korven koulun säilyttämisen puolesta, Korventie 14, Jämsänkoski
- Vastaus kuntalaisaloitteeseen/ Villa Saksalan uusien käyttömahdollisuuksien löytäminen / Villa Saksala -ryhmä
- Sivistyslautakunnan seuraava kokous 8.10.2026 klo 17.00 (teams).

Päätös Merkittiin tiedoksi.

Muutoksenhakuohje koskee pykäliä: § 102, § 103, § 105, § 106, § 107, § 108, § 109, § 110

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.